

PROJEKT INTENSE IN PRIPRAVA AKCIJSKEGA NAČRTA ZA TRAJNOSTNO OSKRBO Z ENERGIJO - deležniki in procesi

Andrej Klemenc
andrej.klemenc@rec-lj.si

REGIONALNI CENTER ZA OKOLJE
Slovenija

KONVENCIJA ŽUPANOV, Ljubljana, 12. 7. 2011

Dva vidika energetske učinkovitosti v projektu INTENSE:

a) vidik celostnega načrtovalskega procesa od prostorskega načrtovanja do načrta gradnje/preнове zgradbe:

- INTENSE predpostavlja jasno **zavezanost** občine doseganju ciljev energetske učinkovitosti, ki presega izpolnjevanje predpisanih standardov
- INTENSE predpostavlja jasno **razdelitev odgovornosti in pristojnosti** za učinkovito ravnanje z energijo v občini
- INTENSE predpostavlja in vzpostavlja **intenzivno komunikacijo** med vsemi deležniki

b) vidik ravnanja z energijo s strani končnih uporabnikov:

- INTENSE daje poudarek na zagotavljanju **trajnostnih energetskih storitev** v občini - kar je konec koncev odvisno od **ravnanj uporabnikov**.

Primer: še tako energetsko učinkovito okno ne zagotavlja energetske učinkovitosti, če je namenoma ali po malomarnosti po nepotrebnem odprto!

Koncept projekta INTENSE

- Analiza okvirnih pravnih in institucionalnih pogojev na nacionalni in lokalni ravni;
- Analiza stanja v občini:
 - **energetski menedžment v občini**
 - **identifikacija deležnikov, njihovih interesov in potreb**
 - **lokalni energetski koncept in/ali energetski pregledi stavb**
- Prostorsko načrtovanje kot prvi korak energetsko učinkovite gradnje
- Krepitev zmogljivosti za energetsko učinkovito gradnjo/prenovo stavb
 - **usposabljanje planerjev, arhitektov in gradbenikov**
 - **usposabljanje izvajalcev zaključnih del v gradbeništvu**
 - **Komunikacijske strategije**
 - **Oblikovanje razvojnih koalicij za URE in OVE v občini**

Energija

Q_{NH}

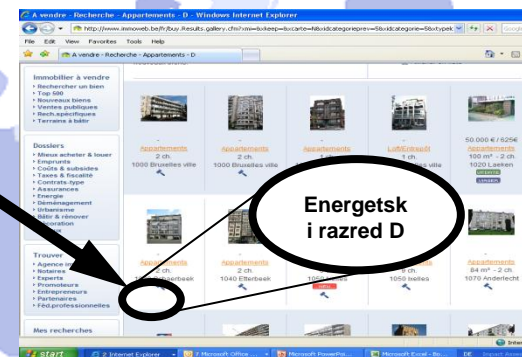
potrebna toplota → ogrevala → razvod → kurilna naprava → dovedena energija

DELEŽNIKI

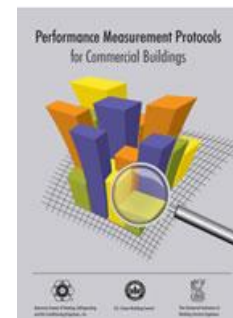
- Župan in občinska uprava;
- Javni zavodi in ustanove, katerih ustanoviteljica je občina
- Podjetja za oskrbo z energijo končnim odjemalcem (imajo obvezo informiranja končnih odjemalcev o porabi energije in možnostih za njeno zmanjšanje).
- Podjetja, ki zagotavljajo energetske storitve (lahko na podlagi javno-zasebnega partnerstva).
- Podjetja s področja prostorskega načrtovanja in načrtovanja gradnje stanovanjskih in poslovnih stavb
- Nacionalni in občinski stanovanjski skladi
- Ekološki sklad RS
- Upravniki večstanovanjskih stavb
- Lastniki in najemniki stanovanjskih in poslovnih stavb/enot
- Občani in njihova neprofitna (okoljevarstvena) združenja

Energetska izkaznica

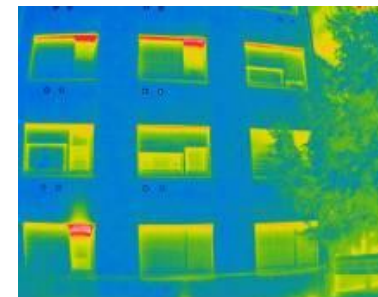
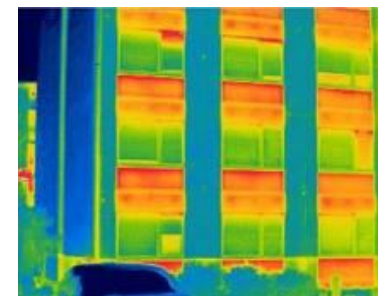
AKTERJI TRAJNOSTNE OSKRBE Z ENERGIJO

<p>PONUĐNIŠKA STRAN</p> <ul style="list-style-type: none"> • Instalaterji in drugi obrtnik • Oskrbovalci z energijo • Upravljalci omrežij • Energetski menedžerji in upravljalci objektov • Industrija • Kmetovalci in lastniki gozdov • Predelovalni obrati v kmetijstvu in gozdarstvu 	<p>PORABNIKI ENERGIJE</p> <ul style="list-style-type: none"> • občinska uprava • javni zavodi • Podjetja vseh velikosti in sektorjev • lastniki/uporabniki hiš in stanovanj • Hoteli in restavracije • cerkve 	<p>MULTIPLIKATORJI in PODPORNICI:</p> <ul style="list-style-type: none"> • občinske uprave in občinska politika • urbanisti in prostorski načrtovalci • Svetovalna podjetja • (javne) izobraževalne institucije • združenja in NVO s področja športa, kulture, sociale, okolja itd.
	<p>INVESTITORJI</p> <ul style="list-style-type: none"> • nosilci gradnje in gradbene podjetja • Zadruge in družbe za gradnjo stanovanj • Investitorji kapitala 	<ul style="list-style-type: none"> • mediji • znane osebnosti iz sveta politike, športa, kulture in umetnost • sindikati • gospodarska združenja (obrtna, gospodarska, inženirska zbornica itd.) • cerkve

IDEALNOTIPSKA STRUKTURA TRAJNOSTNEGA ZAGOTAVLJANJA ENERGETSKIH STORITEV

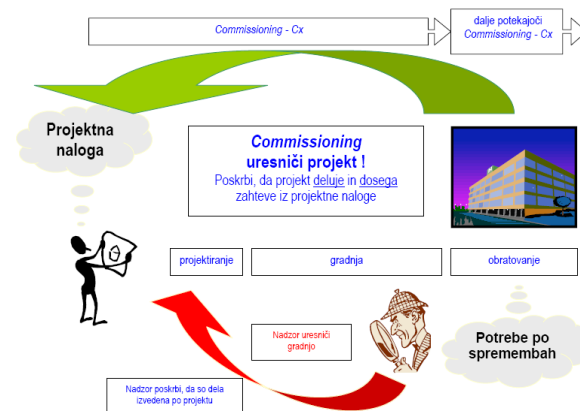
DUALNA OSNOVNA STRUKTURA	
IDEJNI PODPORNICI Formalna ali neformalna združenja vseh institucij in oseb, ki upoštevajo družbeno-politični vidik trajnostnega zagotavljanja energetskih storitev	PODJETJA IN/ALI GOSPODARSKA ZDRUŽENJA, Ki upoštevajo dejstvo, da bodo za realizacijo trajnostnih projektov potrebna nova partnerstva in kooperacije tako med njimi samimi kot med njimi in končnimi potrošniki
OSREDNJA KOORDINACIJSKA PISARNA Kot operativna enota pristojna za različne naloge dnevnega opravljanja poslov: svetovanje, organizacija in izvedba dogodkov in ukrepov, komuniciranje z javnostmi, oblikovanje izvedbenih partnerstev	OSREDNJI SKRBNIK/I Ni nujno zaposlen v koordinacijski pisarni; skrbi za strateške naloge in reprezentativne vloge.

NUJNE FUNKCIJE PRI TRAJNOSTNEM ZAGOTAVLJANJU ENERGETSKIH STORITEV

- Funkcija **SEKRETARIATA**, ki opravlja servis in storitve ter tehnično podporo pri delu osrednje koordinacijske pisarne
- Funkcija **AGENCIJE**: svetovanje, podpor pri razvoju projektov
- Funkcija **KOORDINATORJA**: moderiranje in oskrba mreže, trajno ohranjanje mnogoterih posameznih dejavnosti v okviru skupnega koncepta
- Funkcija **GONILNIKA**: dajanje idej, ki pospešujejo razvoj

Energy Performance Certificates

* Prirejeno po priročniku **Na poti k energetsko trajnostni regiji**, CTRP Kranj, 2008

MATRIKA ZA IZBIRO RAZLIČNIH STRATEGIJ

STRATEGIJA	Identificirano ozko grlo	Metoda	V kateri situaciji je primerna?
Orientirana na ponudbo	Premajhno število oz. nezadostna opremljenost podjetij v regiji	Privabljanje novih in podpora obstoječim podjetjem	Če že obstajajo prva podjetja, ki ponujajo nizkoenergijsko gradnjo in OVE
Orientirana na povpraševanje	Nepoznavanje s strani potrošnikov, njihovi zadržki in bojazni	Mešanica informiranja, svetovanja, javnega delovanja in paketnih ponudb, ki vzpodbujajo zaupanje	Kadarkoli, tudi na začetku delovanja neke pobude
Povezava ponudbe in povpraševanja	Medsebojna blokada pomanjkanja ponudb in povpraševanja	Trdni in dolgoročni okvirni sporazumi in dobavne pogodbe	Predvsem na področju tržne (več)stanovanjske gradnje in rabe biomase
Mobiliziranje kapitala	Potrebe po kapitalu za URE in OVE v stavbah	1) Vključevanje bank 2) Modeli vključevanja občanov	Kadarkoli

ATTRACT – PRITEGNI POZORNOST LJUDI NA TEMATIKO!

- z izraznim učinkom ali nenavadno ponudbo
- z edinstveno trditvijo ali podobo
- z močno prisotnostjo in visoko prepoznavnostjo

INFORM – PREDSTAVITI MOŽNOSTI ZA UKREPANJE!

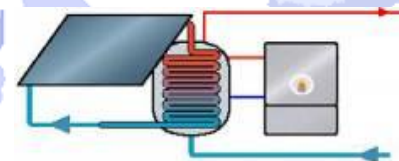
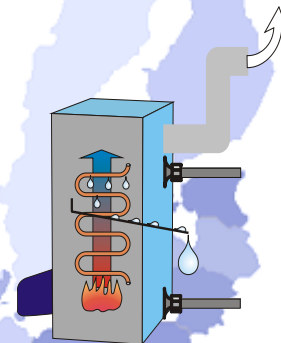
- vzvod za spremembo **iz stanja zavedanja v stanje delovanja**
- CILJNIH SKUPIN **NE SMEMO PREOBREMENJEVATI Z INFORMACIJAMI!**

DEVELOP – SPODBUJAJ UKREPANJE!

Na strani kupca ustvariti **jasno in kredibilno predstavo o stroških in prihrankih**: modeli kalkulacije, sezname projektantov, izvajalcev in dobaviteljev

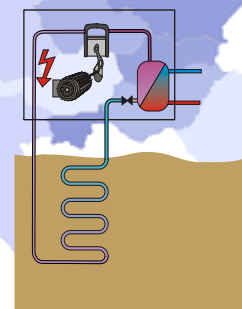
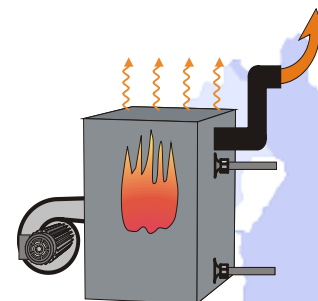
UGOTOVITVE, POMEMBNE ZA SEAP I

- Občinska uprava mora **z lastnim ravnanjem dati ustrezen zgled**, če želi pritegniti tudi druge deležnike.
- Pri tem je ključnega pomena **ustrezna organiziranost občinske uprave**:
 - Ne le imenovati **energetskega menedžerja**, temveč mu tudi dati pristojnosti in določiti odgovornosti vseh ključnih v občinski upravi in javnih zavodih: vodij oddelkov občinske uprave, ravnateljev in direktorjev zavodov itd.
 - S primernimi orodji motiviranja in programi usposabljanja zagotoviti ustrežno motiviranost in usposobljenost končnih uporabnikov energetske storitve.
 - Zagotoviti redno in kvalitetno poročanje Občinskemu svetu.
- Poleg profitnih organizacij (podjetja, banke) je praviloma za uspeh potrebno **vkjučiti tudi heterogeno mrežo neprofitnih**, v javno korist delujočih (nevladnih) **organizacij in civilnih iniciativ**, saj to poveča motivacijo, preglednost in soudeležbo.

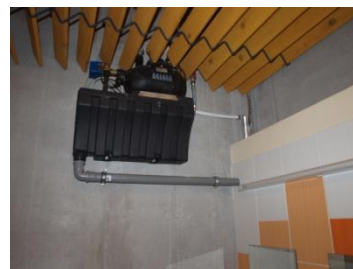
UGOTOVITVE, POMEMBNE ZA SEAP II

- V izdelavo akcijskega načrta za zagotavljanje trajnostnih energetske storitev v je potrebno na ustrezen način vključiti vse deležnike v analizo stanja, oblikovanje vizije, njeno izvedbo ter v spremljanje in evalvacijo njegovih rezultatov.
- Poleg oblikovanja celovitega sistema za trajnostno oskrbo z energijo, trajnostno prostorsko načrtovanje ter trajnostno gradnjo in prenovo stavb, je potrebno, da **vsebine in rutine trajnostnega ravnanja z energijo** postanejo sestavni del “sveta življenja” s tem, da jih **vključimo v različna praznovanja, tekmovanja in druge javne prireditve** s pomočjo katerih spreminjamo gradbeno in energetske tehnološko kulturo.
- Motivacijskega pristopa iz starih članic EU, ki temelji na motiviranju občin in občanov za boj proti podnebnim spremembam ne kaže brez premisleka in prilagoditev prenašati v nove članice in kandidatke za članstvo. Poudariti kaže: **boljšo kvaliteto bivanja, nova (lokalna in “zelena”) delovna mesta, manjšo energetske odvisnost.**

UGOTOVITVE, POMEMBNE ZA SEAP III

- Za uspešne projekte niso nujno potrebna niti EU sredstva niti sredstva Ekosklada (čeprav so lahko ena in druga zelo dobrodošla), pač pa poleg tehnično in finančno ustreznega projekta in usposobljenost občinske uprave tudi ustrezna **ozaveščenost prebivalcev in uporabnikov, motiviranost ter zaupanje med ključnimi deležniki**
 - Primer: preobrazba stavbe OŠ Brezovica v prvo nizkoenergijsko OŠ v Sloveniji

- V okviru programa Intelligent Energy Europe je do sedaj potekalo več deset uspešnih projektov s področja krepitve zmogljivosti občin za URE in OVE ter promocijsko-demonstracijskih projektov za URE in OVE v lokalnih skupnostih. Pri pripravi SEAP velja upoštevati njihove dosežke!

Andrej Klemenc
Regionalni center za okolje
za srednjo in vzhodno Evropo
Pisarna Ljubljana
Slovenska cesta 5
1000 Ljubljana

REGIONALNI CENTER ZA OKOLJE
Slovenija

tel: 01 425 70 65

e-pošta: andrej.klemenc@rec-lj.si

www.rec-lj.si

Hvala za vašo pozornost!

VPRAŠANJA ?

